

MAGYAR FALU

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Dohány-utca 84. sz.
Telefon József 124-76.
Megjelenik minden vasárnap

LAPVEZÉR:
NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN
földmivvelésügyi miniszter.
FŐMUNKATÁRS: MAYER JÁNOS ny. miniszter.

Előfizetési árak:
Egész évre 80.000 kor.
Félévre 40.000 kor.
Negyed évre... .. 20.000 kor.

Az aranyszámítás.

E hónap elsejétől kezdve aranyban számítva kapják a tisztviselők a fizetésüket. A magyar állam megkezdte az aranyban való számítás s rövidesen át fog térni minden vonalon erre.

Tagadhatatlanul valami megnyugvást felel meg az ember lelkét, mikor a forradalmak óta folyton súlyyodó magyar korona sorsán elmélkedve megállapítja, hogy végre az első komoly lépést látja arra, hogy a pénz vétkes ingadozásának biztos alapot véget vessen. A mi szemünkben, ha megértők vagyunk is a tisztviselőkkel szemben, nem a tisztviselőkérdés megoldása az első feladat; mégis örülünk, hogy az aranyszámítás, ha ezen a téren is, de végre-valahára megkezdődött. Tudjuk, hogy ez épen a gazdaközönség adózásának újabb terheit jelenti, de még ezt is megnyugvással kell fogadnunk. Hiszen addig is egyre emelkedett az adófizetők terhe s nem volt a pénzügyi és gazdasági életben egy biztató gondolat a korona megszilárdulására.

Tudjuk, hogy az aranyszámítás második lépése ezúttal is az — adók aranyszámításban történő megállapítása lesz. Arra is el vagyunk készülve, hogy ez a megállapítás rövidesen egyet fog jelenteni az emeléssel. Sőt azzal is tisztában vagyunk, hogy épen a kiscgazdák adója fog emelkedni legelőször és a legnagyobb mértékben, mert hiszen az elavult adózási kulcsok épen ezt az igazságtalanságot tartják fenn rendületlenül. Ez az emlék a régi nagy Magyarországra, melynek aranyából és nagyságából csak ez marad nekünk.

Hallottuk, hogy a kormány kijelentette, hogy az adózást már nem lehet emelni, mert az adózók a teljesítőképesség legszélső határáig meg vannak terhelve. El is hiszünk, hogy nincs ilyen szándéka, de tudjuk, hogy mindig jön valami váratlan eset, ami a kormányt erre kényszeríti. Tehát mi el vagyunk készülve a legrosszabbra.

Nem is tiltakozunk mi a gazdaközönség megadóztatása ellen soha, de tiltakozunk az ellen, ha ezután sem segítik a kis embereket termelésük fokozásában, ha ezután sem teszik lehetővé azt, hogy a reá rótt új terheket legyen miből elviselni. A kormányzatnak most már ebben is az aranyszámításra kell áttérnie. Aranyat kérünk a gazdaközönség jelsegítésére is a sokszor hangoztatott jóindulat silány papirbankója helyett. Aranyat kérünk: a tettek aranyát.

Hiába kapja aranyban fizetését a tisztviselő, hiába szedi aranyban az adót az állam, ha az, aki ezt kiizzadja, még ezentúl is *mostoha papirost kap* — ígéretekben.

Tudjuk jól, hogy a kormányban nem hiányzik a jóindulat s azt hisszük, hogy végre ezen a téren is meglátja az igazat s a ki-

vezető utat. De kénytelenek vagyunk az aranyszámítás hajnalán ezt újból felhozni, mert a tisztviselők aranyfizetése megmarad a mai csonkaságában, ez az ország örökre csonka marad, ha a nemzet igazi erejét, a földmivvelést, a földet turo kisembereket kihagyják az aranyszámításból.

Teljesen szabad a gabonaforgalom.

Eltörölték a kiviteli illetékeket. — Megszűnt az örlési adó. — A Kiscgazdapárt utolsó értekezlete.

A Kiscgazdapárti pénteken este tartotta a nemzetgyűlés szünete előtti utolsó pártértekezletét Almássy László elnöke alatt.

Napirend előtt a párt egyhangúlag visszautasította Mayer János pártelnök ellen a parlamentben elhangzott alaptalan támadást és őt változatlan bizalmáról és ragaszkodásáról biztosította. Ezután áttértek

a gabonaforgalmi adó és a gabonaértékesítés kérdésére.

Bud János miniszter kijelentette, hogy a

folyó évben a gabonaforgalom ügy külső, mint belső tekintetben teljesen szabad.

A kivitel semmi néven nevezendő korlátozással nincs megkötve. A közeljövőben meg fog jelenni egy rendelet, amely az eddigi érvényben lévő kiviteli illetékeket is teljesen eltörli. A gabonakereskedők és gazdák részéről a külföldön történt eladásokból befolyó devizák beszolgáltatása ezután elmarad, tehát,

a gabonaértékesítés kérdésében teljesen rátértek a békebeli állapotokra.

Ami a gabonaforgalmi adót illeti, ez úgy értelmezendő, hogy folyó évi július 1-én az örlési adó megszűnt. A kormányzatnak gondoskodnia kellett arról, hogy az ily módon elmaradt állambevétel pótolják. A gabonaforgalmiadó a nagymalmoknál három, a kismalmoknál pedig egy százalék. A kismalmoknál általános összeget állapítanak meg, a nagymalmoknál pedig az eladott mennyiség után vetik ki az adót. Sem a termelők, sem a részes aratók és természetbeni munkabérek kereső munkásság a gabonaforgalmiadó alá semmiféle formában sem lesz vonva.

Rövidesen rendezik a mezőgazdasági hitel ügyét.

A gazdaközönség már régóta sürgeti a mezőgazdasági hitel kérdésének megoldását. Mint értesülünk, most ez a kérdés a megvalósulás útjára lépett. A mezőgazdasági hitelek kérdésében bizalmas értekezlet volt a pénzügyminisztériumban Bud János elnöklésével. Az értekezleten, amelyre meghívták az összes mezőgazdasági érdekeltségeket, sikerült megoldást létesíteni az érdekelteknek a miniszterrel, úgyannyira, hogy a mezőgaz-

dasági hitel kérdésével a legutóbbi minisztertanács már foglalkozhatott. Döntés azonban ebben az igen fontos és súlyos kérdésben még nem történt.

Úgy értesülünk azonban, hogy a kormány a maga részéről nem zárkózik el a hosszulejratú mezőgazdasági hitelek folyósításától sem. A hitelnyújtás módzataira vonatkozóan beható tárgyalások folynak még az érdekeltekkel.

A kormány minden lehető elkövet a munkanélküliség megszüntetésére.

Az ősszel megkezdik a középítkezéseket és közmunkákat.

Vass József népjóléti miniszter fogadta a szociáldemokrata szak szervezeti tanács küldöttségét, amely

a munkanélküliség megszüntetésére vonatkozólag terjesztett elő javaslatot a kormánynak.

A kimutatások szerint a munkanélküliség január óta jelentékenyen növekedett és erre nézve a népjóléti miniszter a küldöttségnek ki is jelentette, hogy a nagyfontosságú és súlyos kérdéssel már hosszabb ideje foglalkozik. Felhívta a minisztertanács figyelmét arra, hogy a nagy vállalatoknál akadályozzák meg a tömeges munkaelbocsátásokat, hogy ilyen módon is enyhítsék a jelentkező munkanélküliséget.

A legközelebbi minisztertanácsnak egyébként Vass József miniszter előterjesztést fog tenni az utak, hidak építéséről és más közmunkák megindításának elrendeléséről.

A munkanélküliek biztosítására vonatkozó törvényjavaslat már szintén munkában van és ősszel a parlament elé kerül. Őszre mindenesetre remélhető, hogy az államkincstár megfelelő összegekkel rendelkezik majd a közmunkák céljaira és az ármentesítő társulatok is fokozottabb tevékenységet fejthetnek ki, ami természetesen ugyancsak enyhíteni fogja a munkanélküliséget.

A volt olasz miniszterelnök a hazug békeszerződések ellen.

Olaszország volt miniszterelnöke, Nitti, aki a háború után több ízben védelmére kelt a leigázott népeknek, újabb könyvet írt, mely *Európa tragédiája* címmel most hagyta el a sajtót. Nitti ebben az új könyvében az európai politika legújabb fejleményeiről mondja el véleményét, amely bizony nagyon lesújtó. Nitti szükségesnek tartja, hogy a háború bűnöseinek kérdésében nemzetközi vizsgálatot indítsanak. Ki kell deríteni az igazságot, mert itt csalásról, közönséges hamisításról van szó, amelyet a győzők követtek el a leggyőzöttek nagy kárára és az egész emberiség szegényére. Különösen a Németország végromlására törő politika nagy csalás, mert ellenkezik az igazsággal és ürügyül szolgál minden rabláshoz és erőszakossághoz. Ha valamikor nyilvánosságra hozzák az okmányokat, a népek gyűlölete azok ellen fog fordulni, akik hazugsággal és csalással a világ legnagyobb tragédiáját készítették elő.

A könyv végén Nitti kifejti reményét, hogy az igazságtalan békeszerződéseket mielőbb átvizsgálják és az igazság és jog szellemében megváltoztatják.

Egyes szám ára 2000 korona.

Jegyzetek.

A nemzetgyűlés szünete

alatt szünetel a politika is. Mindenki sietett üdülni, pihenni, fürdőzni a politikusok közül, csak a kormány tagjai maradtak itt serény munkára. Most legalább nyugodtan dolgozhatnak.

Mialatt a három hónapos hosszú vakáció tart, egy kicsit visszapillanthatnak a nemzetgyűlés elmúlt két esztendejére és megállapíthatják, hogy mi mindent mulasztottak el megtenni az ország érdekében.

Nem akarunk a két év felett bírálatot mondani, mert az ép olyan szomorú, mint amilyen céltalan volna. Két év alatt csak szemrehányást provokált az ellenzék, csak a multakat hánytorgatta, de a bírálat mellett alig vetett fel okos és kivihető gondolatot. A kormánypárt pedig nem bíralt soha komolyan és époly kevéssé próbált termékeny gondolatokat felvetni, mint az ellenzék. A kormány volt az egyetlen, mely ezen a téren produkált. Ha tervei nem váltak be mindenütt, annak a nemzetgyűlés volt az oka, mely jobbról és balról egyaránt meddő volt. Még szerencse, hogy a kormánynak meg voltak az egységes tervei s ereje azok keresztvételére, mert különben még így sem állanánk.

Ma még csak a munka elején állunk az ország újraépítésében. Nagyon szomorú volna, ha a három hónapi pihenő után a nemzetgyűlés urai ismét ugyanúgy fognak fel hivatásukat mint eddig, ha ismét csak a politikai verekedés, a késhegyig menő személyeskedés lenne urrá a parlamentben. Akkor igazán azt kell megállapítanunk, hogy a parlament nélkül kell kormányozni, mert akkor legalább a kormány dolgozhatnak...

A volt királyi család

számára Amerikában gyűjtenek. Nemrégiben a magyar főurak jelentették be, hogy nobilisan gondoskodnak a volt királynéről és gyermekeiről. Ez igazán kötelességük volt és csak elismerést érdemelnek, mikor a mai ritkán nem mutatkoznak hálátlanoknak azokhoz, akiktől annyi jót, annyi hatalmat kaptak valamikor.

Egy kissé azonban gondolkodni kell a dolog felett. Magyarország nemzetgyűlése és kormánya nem kobozta el a volt királyi család javait. Sok ezer hold birtoka van itt a királyi családnak. Nem tudjuk, hogy gazdálkodnak ezeken, de lehetetlen, hogy azok mellett könyöröadómanókra szorulhatna a volt királyi család. Az ország nemesen gondoskodott róluk, mikor birtokait meghagyta és így szemrehányás nem érheti. A főurak külön is gondoskodtak a családról, az osztrák főurak szintén évi járulékot vetettek ki magukra ebből a célból s az eredmény az, hogy mindennap újsághírek jelennek meg, hogy a volt királyné és gyermekei éheznek, hogy a volt trónörökös foltos könyökű kabátját közadakozásból kell kis öccs számára átalakítani. Most meg már Amerikából jön a hír, hogy ott nyilvános gyűjtés folyik számukra.

Nem tudjuk mennyi az, amit a magyar és osztrák főurak juttatnak nekik. Nem tudjuk mennyit jövedelmeznek a magyarországi birtokaik, de furcsa lenne, ha valamelyik többezerholdas földbirtokos javára gyűjtést rendeznének. Itt valami hiba van. Ennyi pénzből nem igen volna szabad éhezni. Maguknak a magyar főuraknak kellene tiltakozniok az ellen, hogy ilyen pazarlónak tűnőssék fel a volt királynét, akinek javára idestova Magyarországon is nyilvános gyűjtőnapot kell engedélyezni.

Az amerikai gyűjtés, úgy hisszük, méltatlan vád a magyar főurak ellen, akik bizonyára annyit adtak magukban is, hogy amellet nem kell a világban koldulni a volt királynénak s éhezni gyermekeinek.

A politika eseményei.

Az elmúlt héten — amint már megírtuk — a nemzetgyűlés váratlanul elnapolta üléseit és megkezdte három hónapos nyári szünetét, amelyet, hacsak az ellenzék valami ürügy alatt össze nem hivatja a Házát, nem is szakítanak meg október 1-ig. A nemzetgyűlés szünete alatt a politikai életben is csend és nyugalom állott be s a képviselők, politikusok legnagyobb része el is távozott a fővárosból. Különösen örömet utaztak el a kisgazda-képviselők, akiket otthon várt már a leg-szorgosabb dolgidő.

A minisztériumokban és a fontosabb bizottságokban azonban serényen folyik a halaszthatatlan, fontos ügyek, elsősorban a szanálás intézésének munkája.

A pénzügyminisztériumban fontos tanácskozások voltak

a júliusi aranyköltségvetés

ügyében. Az újjáépítési törvény rendelkezései szerint ugyanis a kormány havonként állítja össze a költségvetési előirányzatot és ugyancsak havonként készíti el zárszámadásait is. A júniusi költségvetés már elkészült és most kezdték meg a júliusi költségvetés munkálatait.

A szanálási törvények végrehajtását ellenőrző bizottság

július 10-én, csütörtökön, délután fél 5 órakor az I. sz. bizottsági teremben ülést tartott, melyen az örlési adó megszüntetéséről, a malmoknak az általános forgalmiadó szabályai szerint való megadóztatásáról; az államvasúti tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeinek újabb szabályozásáról; az állami vagyári tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeinek újabb szabályozásáról; a vadászejgyek és fegyverigazolványok illetményeiről; az örökrési és ajándékozási illetékeknek kulcsáról; az illetékeknek az aranykorona értékének alapul vétele mellett való kiszabásáról és lerovásáról; az illeték egyenértéknek az 1924—1930. évekre való új kivételéről; az ingatlanoknak és a visszatérő szolgáltatásoknak az illeték szempontjából való értékeléséről; az aranykorona értékben fizetendő köztartozások után szedhető késedelmi kamatok, valamint az ily tartozások behajtása tárgyában; az 1924. évi általános kereseti adó kivételéről; a közszolgáltatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak hivatalos munkaidejének ideiglenes felemelése tárgyában kiadott rendeletek bemutatása kerültek tárgyalás alá.

A mezőgazdaság fellendülésére is jótékonyan hat a külföldi kölcsön.

Tíz millió angol font hitelt ajánlottak fel a mezőgazdaság számára.

Teleszky János volt pénzügyminiszter, aki a külföldi kölcsön érdekében közel két hónapon át folytatott a nyugati államok fővárosaiban eredményes és fontos tárgyalásokat, hazakereszt és utazása eredményéről beszámolt gróf Belhlen István miniszterelnöknek.

A kölcsönjegyzés a várakozásoknak megfelelő módon sikerült s most már csak a kölcsön folyósítása van hátra, amely természetesen nemsokára meg is fog történni.

A kölcsönügy elintézésével előtérbe lépnek a gazdasági újjáépítésre irányuló törekvések s mihelyt a külföldi hitelezők biztosítása szempontjából a még most fennálló árverési tilalmat feloldják, kétségkívül nagy összegű külföldi tőkék fognak bevonulni

A kereskedelemügyi minisztériumban szerdán délelőtt Valkó Lajos kereskedelemügyi miniszter, nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter és Bud János tárcanélküüi miniszter részvételével miniszterközi tanácskozás volt, amelyen letárgyalták az ideai gabonatermés értékesítésével kapcsolatos összes kérdéseket. Foglalkoztak a gabonaforgalmi adóval és a gabonaexport ügyével. Az exporttal kapcsolatban biztosítékot kívánnak nyújtani a gazdáknak arra nézve, hogy az export elősegítésével versenyképesek lehessenek a nemzetközi piacon. A gabonaforgalmi adó végleges rendezése a pénzügyminiszterrel történő megállapodás után fog megtörténni.

Beszámolók.

Pintér László, a nezsideri kerület nemzetgyűlési képviselője, vasárnap Dunakilitin és Feketeerdőn beszámoló beszédeként mondott, amelyen Héjj Imre, Kühne Lóránd dr., Neuberger Ferenc és Gubicza Ferenc nemzetgyűlési képviselők is részt vettek. A képviselőket lovasbandérium és virágos fogadta. Pintér László képviselő beszámolójában foglalkozott a német nemzetiségi kérdéssel és megállapította a kormány lojális politikáját e kérdésben is. Foglalkozott azzal az újabb határon terjesztett hírral, hogy Sopron más területek helyett átengedjék Ausztriának. Ezt a rosszindulatú hírt a leg-határozottabban megcáfolta. Böven ismertette a kormány szanálási politikáját és rámutatott e politika eddigi nagyjelentőségű eredményeire. Felhívta a lakosságot, hogy a most jegyzésre kerülő belső kölcsön aláírásában vegyen részt.

A gyűlésen táviratilag üdvözölték Belhlen István gróf miniszterelnököt.

Neubauer Ferenc beszámolója. Neubauer Ferenc dr. ügyvéd, a nagybajomi kerület nemzetgyűlési képviselője most tartotta beszámolóját Nagybjomban. A nagy lelkesedéssel fogadott beszámológyűlés keretében Neubauer Ferenc dr. ismertette nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter politikáját, a politikai helyzetet; kilátásba helyezte, hogy a további adófelemelés megszünt, valamint bejelentette, hogy a mezőgazdasági termények árai a közel jövőben emelkedni fognak. A beszámoló alkalmával a nagyszámú választópolgárság lelkes ünneplésben részesítette nagy népszerűségnek örvendő képviselőjét, Neubauer Ferenc dr.-t.

a magyar gazdasági életbe. A külföldi tőkének a magyar gazdasági életbe való bekapcsolódása nemcsak az ipart és kereskedelmet, hanem a mezőgazdaságot is erősen érinti, mert

már eddig is tíz millió angol fontra menő összeget ajánlottak fel a külföldi pénzpiacok a magyar mezőgazda körök számára.

A pénzügyminisztert most elsősorban az aranyköltségvetés elkészítése foglalkoztatja. Az aranyköltségvetés a legszigorúbb takarékoság jegyében készül s a létszámcsökkentéssel és az államháztartás egyéb kiadásainak csökkentésével fokozottabb takarékosági politikát fog a kormány kifejezni.

Takarodásra.

Végességig a napsugárban izzó magyar mezőkön glédába állított kepék sok hosszú sora várakozik a vendégoldalal, hosszú szekerekre, hogy szétrúke horják az új kenyér magját s a falvak alján, az udvarok végében egymásután asztag-utcák épülnek a szerűs kertekben... Kis asztagok, nagy asztagok szépen, békésen várakoznak egymás mellett; mindegyik hasonló a gazdához, csak nagyságban különbözik, de értékben mindegyik egyforma, mint ahogy egyforma szorgalommal és becsülettel dolgozott a kisebb vagy nagyobb tagok gazdája, amíg bevégezte a takarítás igáját is... Az asztagsorok között pirkadó hajnalokon vékonyan megszólal a gőz gép sípja, meglendül a nagy kerék s mint egy szédibabázó kitarikarú szeleburdi gyerekek elkezdi peregni a gőzmasina teletjén a «páternoszer»... A cséplőgép teletjén fennáll az élet, belerázza az első kévéket, nagyot bődül a dob, azután bűg szakadallanul a gép késő estig és lassan cammogva halad napról napra odább, falja az asztagokat, mint valami őskori szörnyű, mohó óriási állat...

A gazda aggodása azonban nem szűnt meg még most se... Amint tavasztól szorongva kémlelte a szeszélyes eget, nyár elején a jégvihart hozó felhőt, most borus, várakozó, reménykedő arccal a rostályó-vályún van a szeme; milyen szemel ráz a zsákba, a mázsát vizsgálja szorongva, mennyit jízet a föld, több lesz-e, vagy szegényebb, mint a tavalyi aratás...

Sajnos, az idén bizony szűkebb volt a termés a tavalyinál, s eddigi számítások szerint csak magából buzából egymillió mázsával kevesebb termelt az idén. Összesen 17,132.800 mm. a buza-termésünk, szemben a tavalyi 18 és fél millió mázsával. Gyengébb a rozs, az árpa, a zab is, de talán amit itt elvett, pótolni fogja, visszadja kukoricában, krumpliban a mindenható Isten... A gyengébb termésért nem lehet szemrehányást önmagának egy gazda sem, nem is okolhat senkit, mert csak az időjárás rontotta el a hívságos kilátásokat. De nincs is ok se a panaszra, se a szemrehányásra, mert ebből a mennyiségből is jut, kell hogy jusson mindenkinek elég kenyér. Csonka kis országunk lakosságát véve, magából a buza-termésből minden lélekre több mint két mázsa gabona esik.

Pénzünk értéke is lassan állandóvá válik, a spekuláció mind jobban pusztul, úgy hogy a gazda is jobban számolhat azzal, amije van, nem kell elpredálnia, hogy azután az ügynökök és kereskedők egész során, kézzel-kézzel, megfizethetetlen áron jusson minden falatka kenyér a fogyasztók szájába...

Ha kevesebb szemel is szed ki ezidén a cséphadaró, a nyomtató ló lába, a cséplőgép dobja, ha talán silányabbat is perget meg a rosta, ne legyünk elégedetlenek s adjunk hálát annak, akit a felhők felett hiszünk s Akit a messziséges kék égen szárnyaló zengő pacsirtával együtt dicsér áhítatos szívvel, reggel este a mezők dolgozója...

Becsüljük meg a kevesebbet is s várjunk munkás kedvel, reménykedő szívvel a jövő esztendei jobb termésre, amikor már talán — hisszük — boldogabb, jobb napok derülnek erre a szétépett kis országra is s talán akorra, ha mi is, minden magyarok és az Isten is úgy akarja, újra csengő arannyal fizetnek meg a magyar buzáért, amelynek — hiába kelti rossz híret két irigy versenytársa, az amerikai és az orosz buza — nincs párja az egész kerek világon s amelyből csak nálunk két, sül a földkerekség leglágyabb cipója, legfosszósabb kalácsa. (d. ö.)

KIRÁLY GYULA

MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR
BUDAPEST, IX., RÁDAY-U. 24.

Telefon:
J. 76-79.

Telefon:
J. 76-79.

Gyárt és raktárról szállít: gőzgépeket, cséplőket, motorokat, gazdasági malmokat, teljes magánjáró készleteket, szívógázmotorokat, transzmissiókat és transzmissió-alkatrészeket. Cséplő garnitúrák egészben vagy részben bérbe kaphatók. Vállalja gazdaságok teljes berendezését. :: Cserüzleteket kötök.

BOR-szivattyúk, gazdasági eszközök, -tömlők, dugók, kénlap, stb.

Budapest, V.,
Mérleg-u. 9. „PERFEKTA“
Magyar sürgyári és pinceszeti cikkek
részvényfarsasága.

Ének Eőri Szabó Dezső tiszteletes úrról.

Nagyatádi Szabó István olyan megsemmisítő fölényrel verte vissza ellenségeinek támadásait, hogy a mi gyenge védelmünkre nem szorul. Ismételtén rá kell azonban mutatnunk arra, hogy ellene rendszeres támadóhadjárat folyik és hogy az ő személyében az agrárdemokrácia egyetlen hivatott vezérének akarják elgáncsolni, aki a kisgazdamozgalmat a nagytőke és az ezerholdak házában megteremtette. Azok a támadások, amelyek legutóbb a nemzetgyűlésen elhangzottak, nevének belekeverése a gyalázatos és össze-vissza kuszált Esküdt-ügybe, — kapcsolatban vannak ezzel a szervezett hajszával.

A magyar politikai élet szörnyű módon lezüllött. Amikor az ország a forradalmak undorából kijutott, betódultak a politikába a kis kurzustörtetők, odarontottak a közélet porondjára a jelentéktelen és semmi emberek, akik a népbolondítás addig soha nem ismert eszközeivel csalták ki választóiktól mandátumaikat. Ezek az ujdonsült politikusok a magyar politika anélkül is fertőzött levegőjét még jobban megfertőzték. De még ebben a romlott atmoszférában is általános megbotránkozást keltett Eőri Szabó Dezső tiszteletes úr támadása s még azokat a politikai köröket is felháborította, akik nagyatádi Szabó István nyílt politikai ellenfelei közé tartoznak. Nagyatádi Szabó István Eőri Szabó Dezsőt annak idején bizalmába fogadta. A tiszteletes úr ismeretlen ember volt, vékony tehetséggel megáldva a természettől, két krajcárt nem érő politikai tudással, de származása és hivatása is arra predestinálták, hogy mint szerény közkatoná ott harcoljon nagyatádi Szabó István háta mögött az agrárdemokrácia diadaláért. De kezdett egyszerre csak nagy ember lenni. A nemzetgyűlésen elmondott egyházi szónoklatait sűrű egymásutánban közölték a budapesti ujságok, — hiszen az ujságpapír az ő beszédeit is elbírja, — azután egy alkalmasnak vélt pillanatban cserbehagyta vezérének és beállt fajvédő Gömbös Gyula kurzusszabójai közé. A tiszteletes úr kiderült azóta néhány politikai turpisság. Így például teheneinek segítségével fordította maga felé választóinak kegyeit. Nagyatádi Szabó István leleplezéséből megtudtuk, hogy a tiszteletes úr a földi javakat sem veti meg, az Úrnak szolejét munkálván, azt tartja, hogy a munkás méltó az ő jutalmára, vagy mint Pál apostol mondotta: a nyomtató ökörnek nem kell bekötnei a száját. A tiszteletes úr az Isten ígijén kívül gabonával is sáfárkodott s amikor egy ízben fizetése képtelenség fenyegette, miniszteri protekciós levéllel kopogtatott a Futura című keresztény és nemzeti alapon álló közkereseti társaság ajtaján.

Eőri Szabó Dezső, akit Nagyatádi Szabó István annak idején bizalmába fogadott, volt vezérére a rágalmak özönét zudította. De mit várjunk az Eőri Szabó Dezsőtől. Ahhoz az embertípushoz tartozik, amely nem ismer mást, mint a saját szent egyéni érdekét. Ezeknek az embereknek mindegy, hol találják meg az ő pilla-

natnyi számításait. A tiszteletes úr megáruul egy gyékényen, ha kell, fajvédő léterre Mórral és Jakabbal, leül egy asztalhoz a keresztényen és a — zsidóval, csak megteljen az a bizonyos zsák, amelyet köznyelven papok zsákjának neveznek.

Az álkisgazdák roppant sokat ártottak a magyar agrárdemokráciának. 1919-ben, amikor a kisgazdamozgalmat hatalmas lendülettel és nagy kilátásokkal megindult, mindenki kisgazda volt.

Vissza a rokkához.

Irtá: Kesztyüsné Balog Margit.

Az este, miután gyermekeimet lefektettem, vacsora után, háztartásom ügyeit egy napra lezártam, felkapcsoltam a kamarakulcsot az övem (legyek őszinte, nem szégyen az, hiszen a drága szövetruha kimelésére kell, hogy mindenki használja, aki dolgozik és mégse szeret piszkos, zsirpecsés lenni állandóan): kékfestő kötényemen függő kulcstartómra, úgy éreztem, pihenés, szórakozás lenne számomra, ha egy órát, csak egy rövid órát írnék.

Leültem íróasztalomhoz, a zöldernyős lámpát közelembre huztam és fölvettem a tollat.

Még nem tudtam, hogy mi fog megszületni, fekete betűbe sok rajzó gondolatom közül melyik öltözik: lyrai vers, világfájdalmas, könnyes és csillogó, mint az éj csilágalma odakünn, vagy rég otthagyt bihari falum élő emberei közül hosszúhajszú Nagy János száraz ádámcsutkás torka diktál-e a boroskupa mellől egy megtörtént esetet, vidámat, a kacagóságból, vagy elterve a szépirodalom tavaszi vagy őszi hangulatától, elkezdek az avas zsírról egy szakszerű cikket, hiszen fejem tele még a konyhagózzal, kezem érdes a mosástól, csak a szívem dalolja odabent májusi énekét.

Mi az a szív? Ideggel átszótt izomcsomó, mely vérkamrákra osztva kitérül meg összehúzódik. Dolgozó rabszolgája az életnek, mint mi magunk, semmi több.

Haramiavilág az oláh uralom alá jutott Bihar megyében.

Háromszáz csendőr üldöz egy vakmerő betyárt.

A régi rablóromantika legendái élednek most fel a biharmegyei Szalárd vidékén, ahol egy ötszörös gyilkossággal és több útonállással terhelt cigányharamia áll ellent az üldözésére mozgósított háromszázfejtű csendőrhadnak. Lakatos Béla szentmiklósi cigánylegény többtagú cigány rablóbandával dolgozott.

Tíz nap előtt burokra kerültek, de a fiatal haramia vakmerő módon kiszabadította magát üldözői láncából, sőt az utána iramodó csendőrök közül kettőt fegyverrel le is terített.

Csütörtök este 11 óra tájban Szentimre határában Filiminescu Angel oláh csendőrszervező két társával végzett járőri szolgálatot. Hirtelen feltűnt előttük Lakatos s Filiminescu rászólt, míg a másik két csendőr valamivel hátrább állott egy ismerős mézáróssal.

— Állj, ki vagy — kérdezte az örszervező. Erre az a fegyveréhez nyúlva így szólt:

— Ha olyan nagyon akarod tudni, — Lakatos vagyok.

Lövés dördült el s a következő perében véres arccal vitte a másik két csendőr az örszervezőt Szalárd felé.

A másik két csendőr az életét a mézáróssal köszönheti, Lakatos ugyanis régebben ennél szolgált s nem akar a két csendőr közé lőni, nehogy volt jó gazdájának baja történjen.

Az első nemzetgyűlés közalkalmazottakból álló többsége földet ígért a népnek és valamennyien az agrárdemokráciára esküdtek. Azóta már jobb és kedvezőbb konjunkturák támadtak és ezek az urak áteveztek a legitimizmus, a konzervativizmus és a fajvédelem vízeire.

A magyar nép ezekből a tapasztalatokból megtanulhatta, hogy a választáson jobban megfontolja, kiket tisztel meg bizalmával.

De úgy szemembe sütött a villanykörte éles, izzó fémdrótja, hogy közönyös mozdulattal nyúltam a zöldernyőhöz.

És a zöldernyőn megfogott egy színes, batikolt rózsát.

Megvan! Irok egy cikket a kézimunkáról. Kézimunkáról ma? Várjunk, előbb ceruzát s lássuk, melyik nem kerül oly sokba, hogy inkább lemond róla a drágaság hullámain dobált ház asszonya. Batikolás, festés, himzés, gobelin? Nem, az árán harisnyát kell venni, mert az elemista fiú agyontérdeli golyózás közben mindent.

Úgy, ide jutottam hát. Most jön a harisnyastoppolás, fejelés, sarokkötés, gyönyörű májusi hangulatom Isten veled, többet ér a praktikus időbeosztás!

Fáradtan, csüggedten hajtottam kezembe fejemet és míg lehunytam szemem, lágú, halk, finoman síró melódia szűrődött át a sötétségen. Megismertem: a XC-ik szoltár. De mi az mellette, az a monoton, kedves, duruzsoló kíséret?

Ó, régi idők édes emléke, fehér paróchia szent szolozsmás hajléka: kerekas rokkán szalát ereget az én öszhajú maganyám!

A rokka! Tudjátok, mai idők asszonyai, mi az? Látom megértő mosolyotokat, olvassátok hát a kézimunkáról írt cikkemet egy mondatban összesítve:

Asszonytársaim, vissza a rokkához!

Hasznos tudnivalók.

Főzelékek főzése. Némely háztartásban igen rossz íze van a kalaráb, kelkáposzta stb. főzeléknek. Az olyan ember, aki ehhez nincs szokva, nem nagy étvágygal eszi meg az ilyen főzeléket. A rossz íz annak a következménye, hogy nem távolított el belőlük a rendszeren bennük rejlő rossz mellékíz. Hogy ezen rossz mellékíz eltávolítsuk, a következőképpen kell eljárunk: A megtisztított és felaprított főzeléket főzzük meg egy kissé megsózott vízben, azután öntsük le ezt a vizet és új friss vízben, vagy húsleves készítsük el a főzeléket. Így nemcsak, hogy jobb ízű lesz a főzelék, hanem gyengébb és áltaiában kellemesebb is.

Cseresznyés-lepény. Két deka élesztőt, fél kocka cukrot egy kanál tejjel elkeverünk, kelni hagyjuk. Hét tojás sárgáját, egy deci tejfelt veszünk, egy tálba hozzáadjuk a megkelt élesztőt, három kanál cukrot, kevés sót, 1 tojásnagyságú felolvasztott vaját. Ezt jól összekeverjük, adunk hozzá annyi lisztet, hogy kemény rétestészta legyen. Két cipóra idomítjuk; egyiket kinyújtjuk kisujjni vastagra, kikent tejsírral és meghintjük magjától megtisztított cseresznyével, fahéjas cukorral, azután a másik cipót nyújtjuk ki és rátesszük, megkelesztjük, tojással megkenjük és pirosra sütjük.

Falaknak a nedvesség ellen való megvédése. Erre egy mázoló anyagot ajánlanak, amely következőképpen készül: Veszünk 50 rész szurkot, 30 rész gyantát, 6 rész vörösvas-ércet (englischroth) és 12 rész téglaport (lisztfinomságút). Ezen anyagot olvadásig felhevítjük, jól összekeverjük és az egész tömeg mintegy egynegyed részének megfelelő terpentintolajat adunk hozzá, azaz annyit, hogy folyékony és ecsettel a falakra mázolható legyen. A keverék a falak nedvességét kiválóan megátolja.

A baromfiak ragadós orrhurutja
A ragadós nátha sok baromfit elpusztít, azért érdemes egyet-mást elmondani, ami az állattartó hasznára válhat. A betegség kezdetén a baromfiak szomorúak, nem esznek, az orrüregből nyálkás váladék ürül ki, mely az orrnyílás körül pörkösen beszárad. A baromfiak eleinte tüszögnek, utóbb már nyitott csőrrel vesznek lélekzetet. Ha az orrnyílás körül a beszáradt váladékot le nem mossák (langyos vízzel, vagy enyhé fertőtlenítő folyadékkal), az orrnyílás elzáródik, így a hurut a szomszédos üregekre is kiterjed, a szemüreg alatt duzzanat támad, a szemgolyó mélyen a szemüregbe húzódik. A baromfi egy-két nap alatt elpusztul. Állatorvosi megfigyelések szerint a betegség főképp nedves időjárásakor gyakori, jobbára a fiatal állatokat pusztítja. A betegség során vizsgál-tassuk meg a baromfiakat állatorvossal, ki megállapítja, hogy csakugyan ragadós náthával van-e dolgunk, nincs-e az állaton más ragadós betegség, teszem diphteria. Az állatorvos elrendeli a szükséges orvoslást, vagy ha célszerűnek látja, sebesülést is beavatkozik. Meleg istállóról kell gondoskodni, az állat ürülékét el kell égetni, az istállót, baromfiólat gondosan fertőtlenítsük, az italdénynt hasonlóképp gondosan mossuk meg.

A 42 év óta fennálló **Fischer J. r. f.** Bpest, Nádor-u. 31-33. zsák és ponyvagyményeit Sürgöncim: mint a legmegbízhatóbbat Juteh Bpest. ajánljuk. Ponyvaköleszés.

Cementipari gépet és formát
gyárt és szállít
BENEDEK NÁNDOR és TÁRSA
Budapest, VII., Vilma királyné-út 1. sz.
Telefon: J 94-10.

HIREK.

A miniszterelnök ebéde. A miniszterelnök Teleszky János tiszteletére, abból az alkalomból, hogy Teleszky a külföldi kölesön ügyében oly nagy sikerrel végezte küldetését, ebédet adott, melyen J. Smith, Korányi Frigyes báró és a főbiztos szűkebb környezete vettek részt.

Kitüntetett képviselők. A kormányzó a népjóléti és munkaügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a falusi felruházási akció sikeres lebonyolítása körül kifejtett önzetlen működésükért dr. Almásy László és Marschall Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselőknek elismerése tudtul adassék.

Száraz idő várható. Hazánkban az idő meleg és általában száraz, szörványosan csekély eső volt, így Pécsent, Szegeden, Kaposvárott, Szentgotthárdon, Pápán, Mohácson. Időjóslat: Mérsékelt meleg és túlnyomóan száraz idő várható.

Enyhült a meleg. Hazánkban a meleg enyhült, eső elvélve kis mennyiségben hullott.

Evangélikus tanítók szervezkedése. Mint tudósítónk jelenti, a csonka tiszai evangélikus egyházkerület tanítósága Nyiregyházán alakuló ülést tartott Geduly Henrik püspök, Haendel Vilmos egyetemi tanár és Paulik János esperes jelenlétében. A gyűlésen a kerület 50 tanítója vett részt. Geduly püspök beszédében kifejtette a kerületi tanítóegyesület megalakulásának ügy nemzeti, mint egyházi szempontból való fontosságát. Paulik esperes felszólalása után megalakították a Tiszai Ágostai Evangélikus Egyházkerületi Tanító Egyesület tisztikarát a következőkben: Egyházi elnök Paulik János, világi elnök Kemény Péter, alelnök Záhony Jenő (Diósgyőr), jegyző Mátis Béla, pénztáros Schollz Ottó, választmányi tagok Kubacska István, Stoll Ernő, Fiedler Nándor (Fancsal), Prékopa István.

Július végén állapítják meg Pozsonnyal szemben a magyar határt. A cseh Lidove Noviny jelentése szerint a cseh szlovák-magyar határmegállapító bizottság július 26-án ül össze Pozsonyban, hogy Pozsonnyal szemben lévő Dunaoldalon megállapítsák a határt. A magyar bizottságot Tancos Gábor tábornok vezeti.

Hazajött a holtak vélt férj. Pécsről írják: Kisimre István mindszenti zsellér a háború kitörésekor bevonult katonának s 1916-ig többször szabadságon is volt otthon, azután pedig nyoma veszett. Felesége, akinek közben két gyermeke született, a békeszerződés után holtlárnyilvántatta férjét s feleségül ment Horvát Józsefhez. Második házasságából is két gyermeke született, amikor most váratlanul beállított hozzá első férje. Az asszony kínos zavarában kirohant a házból s beleugrott a kulba, amelynek falán holtlárnyilvántatta magát.

Főispánbeiktatás Miskolcon. Most iktatta be Csonka-Abauj vármegye törvényhatósági bizottsága fényes diszkrégyűlés keretében Rakovszky Endre dr. nyugalmazott miniszteri tanácsost a vármegye főispáni székébe. A főispán beiktatásán a törvényhatósági bizottság csaknem minden tagja, valamennyi szomszédos törvényhatóság küldöttsége, az összes helyi és környékbeli katonai, egyházi és polgári hatóságok vezetői jelen voltak.

Könyörgő körmenet Magyarország felszabadulásáért. Pécsről jelentik: A közelmúltban Pécsre visszatelepített pálos szerzetesek egy heti ájtatosság után vasárnap nagy könyörgő körmenetet tartottak Pécsent. Zichy Gyula gróf pécsi püspök ünnepi szentmisét mondott a pálosok ősi templomában és ünnepi körmenet vonult végig a szépen feldiszitett és gyertyákkal világított hosszú útvonalon. Magyarország területi épségének visszaállításáért jolyt a könyörgés, majd Te Deum zárta be az ün-

Levél a Köpködőről.

A Győrki elvtárs, meg az Őriszabó esete.

Tisztótt Magyar Falu, hát vége a bálnak!
Az őrlő garatok mérgesen megállnak,
Bőbeszédű szájuk hijába tátották:
A képviselőket szélnek bocsátották.
Peig kár vót, tésúr, mer ijen melegben
Elkél kis szellődzés honfi-gelebekben,
Töszöm ojan, mietet tövel-höggel összeve
Az a Győrki elvtárs eregetött közre.

Hej, a Győrki elvtárs agyafúrt egy elme,
Három rókaszámot is kitesz űkelme,
Nem hijába vörös, még hozzá fiskális,
Sokféle piszkosban turkál is, piszkál is,
Lám, az Eskütt gyerek hogy benn van a bajban,
— Akárcsak jómagam a tyúkügyben hajdan, —
Igy szólt: — Győrki elvtárs, kend lesz az üdvégym,
Támadja a kormányt, hogy éngemet védjen.
Támad is az elvtárs, hogy a nyála freceg,
Hetet-havat, zódet, kéket összefecseg,
Tútesz bú beszéde a Ruperi szuflán,
Dufla ekszpenc-nótát megszolgálva duflán,
S nem maradt magára a kis Győrki Jakab,
A fiskális mellé odaállott a pap:
Őriszabó uram, a vad tiszteletes,
Ki egyebek között arrúl nevezetes,
Hogy két tehén ráment ama nagy munkára,
Míg út odavonták a hon oltárára.
Hát ű is kinyitá kenettelen száját,
Hogy így megszolgálna a két tehén árát
S úgy hátbatámadta Nagyatádi Szabót,
Hogy ij áldást paptúl még aligha kapott.
Am goromba embör ama Nagyatádi,
Nincs kezibe nádszál, hanem fütykös, csáti
S Őriszabó urat úgy megfuturázta,
Mint a kerge birkát juhász regulázza.
Nem tom, tésúr, mi fán nyól az a futúra,
De az Őriszabó konnyadt túle búra
S mosakodott váltig, de nem nagyon ment a'.
Lám, ha vörös szegfűt tűz a reverenda,
Egyik is, másik is benn marad a sárba
S azután mehetnek koledálni párba.
Ezt mondom én, minden futúráktúl tisztán:
A Köpködő bölcse,

Csöré Csutak István.

nepséget. Hétfőn reggel gyászisten-tiszteletet tartottak a pálosok a világ-háborúban elesett magyar hősök lelkiüdvéért.

Kitüntetett gazdasági eseléd. Győr-ből jelentik: Vasárnap délután a földművelésügyi miniszter megbízásából Gangl Antal József császárréti főhercegi uradalmi gazdasági eselédnek, aki 52 esztendeje szolgál az uradalomban, Darányi Kálmán dr. főispán átadta a földművelésügyi miniszter elismerő oklevelét és pénzjutalmát. Az ünnepségen Albrecht királyi herceg is jelen volt.

Nyolcszáz gyermek nyaral magyar falvakban. A Hadviseltek Országos Szövetsége már öt éve minden gyűjtés, koldulás, rimánkodás nélkül a budapesti hadviseltek gyermekeit ezrével küldi el jó magyar vidékre. A szövetség elnöke Balogh Barna tábornok, akinek a vezetésével óriási áldozatok árán az idén nyolcszáz gyermeket küldenek el a napokban. A gyermekek legnagyobb részét a szövetség tagjainak, a postásoknak és a vasutasoknak gyermekei. Július 5-én ötven gyermek indult el Oros-házra, 60 Szentésre, 50 Bácsalmás, Kunbaja, Bácsbokod községekbe, 30 Törökszentmiklósról, 200 Tapolca vidékére, július 12-én Szabolcs vármegye községeibe és Kecskemét vidékére négyszáz gyermek indul. — Követhetnek a nemes példát az ország többi gazdái is.

Délmagyarországi előfizetőink szíves figyelmét felhívjuk kaposvári hirdeteinkre. Forduljanak bizalommal ezen ajánlható cégekhez és mindenütt hivatkozzanak a Magyar Falu-ra.

Evangélikus egyházmegyei közgyűlése. A Tolna-Baranya-Somogyi ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye július 1-én és 2-án tartotta közgyűlését, amelyen Schöll Lajos főesperes szóvátette azt a támadást, amely Pesthy Pál igazságügyminisztert, az egyházmegye bonyhádi főgimnáziumának felügyelőjét érte, mivel egy alkalommal büszkén hivatkozott arra, hogy régi lutheránus családból származik és büszke arra, hogy a bonyhádi főgimnáziumnak felügyelője lehet. Az egyházmegye egyhangú bizalmáról biztosította a minisztert és a támadást visszautasította.

Zalamegye új járási beosztása. Most folynak a tárgyalások Zala vármegye járásainak célszerűbb beosztására vonatkozólag. A tervek, melyek az őszi közgyűlés elé kerülnek, a következők: a novai és zala-baksai járások megszűnnek. A novai járás egy részéből és a zala-baksai járásból lesz a lenti-i járás Lenti székhellyel. A novai járás második részéből és a zalaegerszegi járás alsó részéből lesz az alsózálai járás, a zalaegerszegi járás felső részéből a felsőzálai járás. E két utóbbinak közös székhelye Zalaegerszeg lesz.

Magyar leányt vett feleségül a volt török szultán fia. Abdul-Hamid egykori török szultánnak annak idején Magyarországra menekült fia: Abdul Kadir herceg Budapesten beleszeretett egy Waldonisz Irén nevű csodaszép magyar táncosnőbe és feleségül vette. A frigykötés mohamedán szertartás szerint ment végbe.

A Délmagyarország előfizetőinek figyelmébe. Kaposvárott felállítot-

tuk a Magyar Falu fiókszerkesztőségét és fiókkiadóhivatalát. Előfizetőink forduljanak bizalommal fiókszerkesztőségünkhöz, ahol készségesen állanak a Délmagyarországhoz hasonlóan előfizetőink rendelkezésére. Fiókszerkesztőségünk a volt Szarvas-szálló épületében (Baross-utca) az első emeleten van.

A népművelés Somogyban. Somogy vármegye Iskolánkülvüli Népművelési Bizottsága megtartotta közgyűlését Tallián Andor alispán elnöklése alatt. A közgyűlésen Felczán József titkár bejelentette, hogy a bizottság Barcs, Curgó, Hobol, Somogyuszob, Nagyberény, Szárszó, Szigetvár, Szentgáloskér, Patalom, Toponár, Taszár, Gige, Keleviz és más községekben fejtett ki erőteljesebb munkát. A rendszeres tanfolyamokon kívül 33 sorozatos előadást tartottak 48 községben, 72.000 hallgató jelenlétében. A közgyűlés többek felszólalása után dr. Szabó Béla kir. tanfelügyelő és Felczán József titkár érdemeit jegyzőkönyvbe foglalta.

Gyilkosság Nemeskiszaludon. Varga József nemeskiszaludi gazdával Csányi Józsefné agyonverette az urát. A holttestet feldarabolták, a préházba vitték, ott szénát raktak rá s azután azt meggyújtották. A tüzet egy arra járó csendőrzárór vette észre és fojtotta el, valamint elfogta és az ügyészségnek átadta a tetteseket Kaposváron.

Molnárok gyűlése. A somogyi molnárok gyűlést tartottak Kaposvárott, amelyen részt vettek Tankovits János és Neubauer Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselők és számosan a somogyi molnárok közül. A gyűlés tárgya a molnárok sérelmeinek orvoslása volt. Elhatározták, hogy megmaradnak továbbra is a 10 százalékos őrlési adó mellett.

Új kántortanító Görgetegen. Görgeteg községben folyó hó 2-án tartották meg a róm. kath. kántortanító-választást. Megválasztották nagy lelkesedéssel Sárdy Károly berzei kántortanítót.

A kaposvári piacok. A terménypiacon kis felhozatal volt, azonban vásárlási kedv sem nyilvánult meg a kereskedelem részéről. Ami forgalom létrejött, azt a magánosok egymásközti üzletkötése hozta létre. A piac-hangulata tartózkodó, áresés azonban nem igen volt. Árak: buza 280—300, rozs 250—260, árpa 250—260, zab 260, tengeri 280—310, burgonya 230—250.000 korona mázsánként. A sertéspiacon az irányzat lanyha, vásárlási kedv nincs és jelentéktelen a forgalom. Árak: öreg sovány 19.000, süldő 20.000, hizott sertés 20—22.000 korona kilónként.

Könnyebb baleset érte a pápát. Rómából jelentik: A pápát, miközben lakosztálya szobáin áthaladt, egy léghuzam következtében hirtelen becsapódott ajtó fején megsebesítette.

A régi jóvilágból. Jóizű és tipikusan magyar ember volt Bereg egykori képviselője, Istenben boldogult Uray Imre.

Amikor utolsó ízben Beregszászon választották meg, feljött Budapestre s magával hozta a mandátumát. Tudni kell, hogy Beregszászal szomszédos három kerületből ugyanakkor a következő három képviselő került be: Munkácsról Fried Lajbis, a felsőbereg-i kerületből Barta Ödön, az alsőberegiből Hirlenstein Lajos.

Uray Imre felhozta a mandátumát, este elvitte a klubba s ott lecsapta az asztalra:

— No, barátaim, most úgy nézek ki a vármegyében, mint egy hagymakoszorú közepén egy darab szalonna!

Felhívás!

A Délmagyarországi Lapkiadó R. T., Kaposvár, június 29-én tartott közgyűlése a társaság felszámolását határozta el, felhívjuk a társaság hitelezőit, hogy követeléseiket jelen hirdetés harmadszori közzétételétől számított 6 hónap alatt jelentsék be, mert későbbi bejelentéseket figyelembe nem vehetünk.

Délmagyarország Lapkiadó R. T. felszámoló bizottsága.

Mi történt e héten?

Főváros.

A Horthy Miklós-úton új templomot építettek a cisztercita szerzetesek, amelyet most szenteltek fel kegyeletes külsőségek között.

A Markó-utcai fogházból szökést kísérelt meg 10 fejeenc, akik az őrt összekötözve akartak szabadulni a törvényszéki nyomdahelyiségen át. Két rabtársuk az utolsó órában elárulta tervüket, amelyet aztán megakadályozott az őrség.

A Király-utcában fényes nappal három szökevény folyamór-katona kiakarta rabolni és megakarta gyilkolni Gellért Károly ékszerészt. A rablás nem sikerült, az ékszerészt csak súlyosan megsebesítették a rablók, akiket menekülés közben elfogtak.

Anglia új magyarországi követe Sir Colville Barclay megérkezett Budapestre.

Pollák János külügyminisztériumi altiszt gyilkosát Csapó Gyula napszamos személyében elfogta a rendőrség.

A Buday Emil-féle gyógyszeragykereskedésben veszedelmes tűz pusztított, amelyet villamos rövidzárlat okozott. A kár fél milliárd korona.

Vidék.

A belsősomogyi református esperesi székre Halkó Sándor erdőesokonyai lelkész, eddigi egyházi főjegyzőt választották meg.

A felsőnyéki református lelkészi székre, a nemrég elhunyt Varjas Gábor utódává Laky Sándor budapesti vallásnár-lelkészt választották meg egyhangú lelkesedéssel.

Hőgyészen (Tolna) nagyszabású háziipari, mezőgazdasági és népegészségügyi kiállítást rendezett az Országos Falu Szövetség.

Hegyeshalom önkéntes tűzoltótestülete vasárnap ülte meg díszközgyűléssel és gyakorlattal fennállásának és működésének 40-ik évfordulóját.

A veszprémi iparoskör most ünnepelte fennállásának ötvenéves évfordulóját a vármegyei és városi hatóságok vezetőivel együtt.

A kecskeméti városi múzeumot vasárnap nyitották meg fényes ünnepséggel a vallás-közoktatásügyi, Vass József népjóléti miniszterek és több nemzetgyűlési képviselő jelenlétében. — Ugyanezen napon tették le a Koháry szent Lőrinc-pusztai templom alapkövét is. Az ünneplő közönség táviratilag üdvözölte a kormányzót.

Külföld.

Seypel, a merényletnek áldozatul esett osztrák kancellár állapota annyira javult, hogy elhagyta betegágyát és üdülésre a hütteldorfi lábadozó otthonba ment át.

Az olasz és szerb határőrség között Bischoflach mellett összeütközés támadt, amelynek során két szerb határőr elesett. Állítólag az olasz őrség átlépte a határt és megtámadta a jugoszláv határőröket.

Klosterneuburghban, Bécs mellett, véres összeütközés támadt a nemzetiek és a szocialisták között, az utcai harcban egymásra lövöldöztek s számos sebesülés történt.

A londoni román konzul ellen revolverrel merényletet követett el egy román diák. A konzul súlyosan megsebesült. A tettest letartóztatták.

Svédországban igen nagy sikere volt a magyar kölcsönnek. A kibocsátás alá kerülő összeget fél nap alatt jóval túljegyezték. Különösen a kistőkések mutattak nagy érdeklődést a magyar kölcsön iránt.

MEZŐGAZDASÁG

Szerkeszti: Kákósy Jenő ny. m. kir. gazdasági tanár.

Tarlótörés.

A tarlótörés (tarlólántás) a növénytermesztésnek egyik legfontosabb munkája, amelynek hazai viszonyaink között igen nagy jelentősége van. Hála Istennek, ma már nem ismeretlen ez a munka a kisgazdák között sem, holott ezelőtt még 10–15 évvel kisgazdáink ezt a munkát alig ismerték.

Sokat kellett a kisgazdáknak írni s beszélni, amíg végre belátták, hogy a tarlótörés a növénytermesztés sikere szempontjából igen hasznos, igen fontos, mondhatni nélkülözhetetlen. A nagyobb gazdaságok, az uradalmak a szemléltetés tekintetében előljártak és kisgazdáink nem is annyira az írásnak és szóbeszédnek, mint inkább az uradalmi gazdaságoknak elhitték, hogy a tarlót mindjárt az aratás után fel kell törni.

Vidéki utazásaink alkalmával a legnagyobb örömmel láttuk, hogy a gabonakereszték még a tarlón vannak és a tarlótörés máris folyik, vagy már megtörtént.

A tarlótöréssel a gyomokat igen hatásosan irtjuk. A gyommagvaknak egy része lekerül ugyan a gabonával a szántóföldről, azonban egy másik része — még pedig igen sokszor a nagyobb hányada — még az aratás előtt vagy az aratás alkalmával a tarlóra hullik.

Ha a tarlót nyáron szántatlanul hagyjuk, akkor a legtöbb gyommag teljes épségben ott marad a tarlón és csak akkor csirázik ki, ha az esők gyakoriak. Már most az őszi szántással a gyommagvak belekerülnek mélyen a talajba, ahol tavaszig sértetlenül elhevernek. Ha pedig a tarlót csak tavasszal szántjuk fel, akkor a gyommagvak a talajfelületen csirázóképes állapotban áttelelnek és a tavaszi vetéssel együtt kelnek ki, együtt növekednek és károsítják vetéseinket.

A tarlótörés jelentősége abban van, hogy az aratás után rögtön sekélyen alábuktatott talajban a gyomok azonnal vagy az első eső után kicsiráznak, amikor is boronálással vagy szántással elpusztíthatjuk azokat. Itt azonban tudnunk kell, hogy a gyomokat csak akkor tudjuk gyorsan és biztos eredményre csirázásnak indítani, ha a tarlót csak sekélyen (3–6 centiméter mélyen) forgatjuk alá, mert a gyomok kicsirázásához nedvesség, melegség és levegő szükséges. A sekély alátakarásból nyerte a tarlótörés ezt a másik nevét is: tarlólántás.

Vannak gazdák, akik azt gondolják, hogy az őszi mély szántás majd megsemmisíti a gyomokat és ezért elmulasztják a tarlótörést. Ez igen helytelen vélekedés, mert az őszi mély szántás alkalmával a talajba mélyen belejutott gyommagvak nem pusztulnak el, hanem a talaj mélyében évekig is épen maradnak és amint egy másik talajmunka azokat ismét a felületre hozza, kicsiráznak és továbbfejlődnek.

Nagy előnye a tarlótörésnek, hogy a megszántott föld alatt levő talajréteg pompásan megporhanyul. Ennek abban nyilvánul meg haszna és hatása, hogy a tarlótörés után következő szántást könnyebben tudjuk végezni s a talaj is porhanyóbb, omlósabb, rögmentesebb lesz, mintha tarlót nem törtünk volna. Fontos, hogy a tarlótörést aratás után azonnal el-

végezzük, mert ha várunk, a talaj rövidesen annyira kiszárad, hogy a tarlótörésnek talajporhanyító hatása nem mutatkozik.

A tarlólántással a tarackot is igen eredményesen lehet irtani, aminek magyarázata az, hogy a meleg, száraz időjárásban a tarack felső zöld részét (egész levélzetét) elszakítjuk az alsó résztől, mely azután — ha ezt a munkát újabb szántással, boronálással vagy legeltetéssel többször ismétljük — véglegesen elhal.

LÖTENYÉSZTÉS.

Budapesti futtatások.

Sok vizet nem zavartak az e heti megyeri versenyek. Egy fontos tanulmány azonban leszűrhető belőlük és ez az, hogy nem járja, ha a lövészversenysportnak ezt a legfontosabb ágát, az akadályversenyt továbbra is a hamupipóke szerepére kárhóztatja a — Magyar Lovaregylet.

Mert ő az oka. A versenyeket ugyan az Urvasok Szövetkezete rendezi, amelynek vállára már esztendőök hosszú sora óta átrakták az ugrósport fejlesztésének feladatát a lovaregylet, de az ugrósport sajnálatos lezüllesztéséért mégis a Lovaregyletet kell okolnunk.

Mert ő kényszeríti az Urvasok Szövetkezetét, hogy minden versenyre négy ugróversenyt írjon ki, holott sem lovas, sem ló nem áll elegendő számban rendelkezésre. Az ürügy pedig az, hogy a síkversenylóvakat — pihentetni kell.

A valóságban pedig az történik, hogy a négy nap nyolc síkversenyben annyi ló torlódott össze — mert hiába, minden tulajdonos igyekszik megkeresni a lovát a zab árát — hogy ebből a sokadalomból napi három síkversenyre is bőségesen telnek pályázók.

Ennek a megokolhatatlan rendszernek a következménye azután, hogy a túlsok ugróversenyben alig áll ki egy-két ló, ami árt magának az ügynek és csökkenti e szép sport híveinek érdeklődését.

A négynapos meeting jelentősebb ugróversenyit a következő lovak nyerték meg: Az Ujpesti nagy akadályversenyt Ferrario (lovagolta Binder százados); a Júniusi akadályversenyt - Vonzalom (lov. Gimpl); a Kezdők gátversenyét — Quodlibet (lov. Gimpl); s a Júliusi akadályversenyt — Firunzeh (lov. Selmeczy).

A sportszempontról nem nagy sikerű káposztásmegyeri versenyek után, vasárnap újra a Magyar Lovaregylet kilencnapos versenysorozata kezdődött meg Alagon.

Ezt a meetinget valamikor régen a béke boldog idejében Lomnicon, a magas Tátra e kies fürdőhelyén futották, de már jóval az ország szörnyű feldarabolása előtt Alagra tették át színhelyét, mert az utazás sok fáradságot okozott lónak, lovasnak és közönségnek egyaránt.

Ezidén utoljára futják Alagon a Tátrai meetinget, mert legkésőbb, tavaszra megnyílik az amerikai pénzből épített budapesti új versenypálya a Külsőkerepesi-út mentén.

Az új pálya biztosan javára lesz úgy a sportnak, mint a versenytér látogatottságának is, mert az alagi kirándulás kényelmetlenségei és fáradságai sok embert riasztanak vissza. Kár azonban, hogy ez új pályán nem fognak ugróversenyeket rendezni.

VÁSÁR ÉS PIAC.

A Mezőgazdasági Árubeszerző és Kereskedelmi R.-T. heti jelentése.

Gabonapiac.

A gabonapiac a héten búzában igen élénk forgalom volt. Az irányzat mindvégig tartott volt, amennyiben az eladások nagyrészt óbúzában is, újbúzában is növekvő árjegyzések mellett történtek. A forgalom búzában csütörtökön meghaladta a 75–80 vagont. Leginkább újbúzában történt eladás. Újbúzában tartott volt az irányzat. Sarkadról augusztus közepén való szállításra 312.500, Pusztatényőről 312.500 koronával adtak el újbúzákat, a többi eladás legnagyobb része budapesti paritásban történt, még pedig 320.000–330.000–332.500 koronával. A rozs-piac teljesen üzletelen volt és sem ó-árúban, sem új-árúban a tőzsdeidő folyamán egyetlen kötés nem történt.

Sörárpában nem volt üzlet.

A tőzsdeletölés hivatalos árjegyzése a következő: tiszavidéki búza 330–335.000, dunántúli és pest-megyei 325–330.000, rozs 270–280.000, takarmányárpa 280–300.000, zab 307.500–320.000, tengeri 280–300.000, repce 510–530.000, korpá 205–210.000 korona száz kilogrammonként budapesti paritásban.

Marhavásár.

A csütörtöki marhavásárra 949 jószágot hajtottak fel. A külföldről nem vásároltak semmit és ezért a vásár irányzata igen vontatott volt. Csak az elsőrendű árú tudta tartani legutóbbi árát, a közepes és gyenge jószág ára azonban kilogrammonként 5–900 koronával esett. Árak: ökör, legjobb minőségű 15–17.500, kivételesen 18–20.000, közepes 11.200–15.000, gyenge 6200–10.800; bika, jobbminőségű, 16–18.000 korona élőkilogrammonként.

Főszerkesztő és felelős kiadó:
Karácsony Gyula.

Felelős szerkesztő: Czebe László.
Szerkesztő: Dunay Ödön.

Friedrich gépjavitó műhely

Kaposvár, Váci-utca 5. szám.

Az összes mezőgazdasági gépek javítása. Használt gépek vétele, eladása, cserével kapcsolatban is. Előnyös feltételek mellett.

Kaposvári falu kiállításán kiütetve.

Egy darab GATTER olcsón eladó.

Kis Pipa vendéglő

Kaposvárrott
(volt Arany bika)

Rákóczi-tér és Anna-utca sark

megnyilt.

Tulajdonos JELENFFY SÁNDOR

Kitűnő zónadélelőtt, még kitűnőbb ebéd délben, a legkitűnőbb vacsora este. Elsőrendű fajhorok. Első Részvényszer, pontos kiszolgálás, szolid árak.

A vidéki közönség találkozóhelye.

VIKTUALIA

KERESKEDELMI RT. BUDAPEST

Központi igazgatóság:
V., Eötvös-tér 2. szám.

RICHTER GEDEON
vegyészeti gyár r.-t.
BUDAPEST, X.

A CHLOROZON

fertőtlenítő hatása jelentősen felülmúlja az általában használt krezolkészítményekét, ára pedig sokkal olcsóbb.

CSÉZLI

fogászati és fogtechnikai műintézet

Budapest, III., Zsigmond-u. 104

Fogakat leggyorsabban készítt! Rendelés egész nap!

Vidékiek azonnal kielégíttetnek

SZAKORVOSI rendelő vér- és nemibeteg részére
EZÜST SALVARSAN-OLTÁS! — Rendelés egész nap
Rákóczi-ut 32., I. emelet 1. (Rókussal szemben.)Ne busuljon! Legkellemebben és legolcsóbban szórakozhat, ha megragadja az alkalmát és előnyáron vasárol gramofonlemez. Műsorba még nem foglalt elsőrendű, kétoldalas, új, műsoronkívüli ének- és táncfelvételek darabja K 33.000.
Sternberg kir. udv. hangszergyár, Bpest, Rákóczi-út 60.✱ Szívógázmotorüzemhez ✱
prima boksa- és retorta **bükkfaszenet,**
elsőrendű porosz **kokszt,**
Hindenburg**kovácsszenet, tüzfát**
és puha fűrészhulladék tüzfát legutányosabb árban szállít bármelyik vasutalomásra:Faszén-, Tüzelőanyag és Árukereskedelmi R. T.
Budapest, II., Margit-körút 5/b., IV. em., 7.
Interurban-telefon: 48-77.
Sürgőnycim: Gerő Mundi Budapest Margit-körút.**SZÁVA SÁNDOR**
egészségügyi berendezések gyára
Bpest, I., Budafoki-út 73.
Telefon: József 116-07.**Kutfurás és kutak súlyesztése,**
vizművek és automatikus itatóberendezések.

Fürdőszoba és központi fűtések.

Pálinkafőző és mosó-üstök vörösrézből.
Rézgálic.—Raffia.—Rézkénpor.
Szabadal. Balaton és Vermorel-rendszerű szőlőpermetezőkHáti- és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyári áron beszerezhetők Szontágh Pál rézárugyár. (Céglőnök Terényi Samu)
Gyors s kedvező elintézés végett levelek és megrendelések Terényi Samu céglőnök nevére címzendők
Budapest, IX. ker., Üllői-út 19. szám.

Budapest, IX. ker., Üllői-út 19. szám.

Ma már mindenki tudja,
hogy a **legszebb, legjobb és legolcsóbb takaréktűzhelyek és utcai vaskerítések****Rózsa Ignác**
épület- és műlakatosnál
Kaposváron
szerezhetők be.

Raktáron tart: Mindenfajta falba építhető és lábön álló zománczott tűzhelyet, vaskerítéseket, istálló és magtár vasablakokat.

Műhely:

Kaposvár, István-utca 4. szám.

Üzlet:

Kaposvár, Berzsenyi-utca 27.
Telefon: 262.**Gőzcséplőkészlet**10 lóerejű, 60 coll dobszélességű cséplővel, Magyar államvasuti gyártmány, ez magánjárónak is kapható
gabonatorlesztésre
KELLNER ANTAL és FIA
Budapest, Berlini-tér 4. szám.**Gőzcséplőkészlet**8 lóerejű, HOFHERR és SCHRANTZ gyártmány, komplett garnitúra, kapható
gabonatorlesztésre
KELLNER ANTAL és FIA
Budapest, Berlini-tér 4. szám.**Szívógázmotoros**cséplőkészlet, 900 m/m dobszélességű cséplővel, vasrámás, kapható
gabonatorlesztésre
KELLNER ANTAL és FIA
Budapest, Berlini-tér 4. szám.**Generátor**20-25 lóerejű szívógázmotorhoz és egy 12-15 lóerejű is kapható
gabonatorlesztésre
KELLNER ANTAL és FIA
Budapest, Berlini-tér 4. szám.**Elevátor**(szalmakazalozó) HOFHERR és SCHRANTZ gyártmány, kapható
gabonatorlesztésre
KELLNER ANTAL és FIA
Budapest, Berlini-tér 4. szám.**Szívógázmotortelep**15-20 lóerejű és egy 10-15 lóerejű azonnal kapható
gabonatorlesztésre
KELLNER ANTAL és FIA
Budapest, Berlini-tér 4. szám.**Meinl Gyula**
kakaó és csokoládé**KARDOS IMRE**
cementárugyára
KAPOSVÁR.

Raktáron tart és azonnal szállít minden nemű cementárut, úgymint cementcserepet, cementlapot, minden méretű cementcsövet, hidakat, kutgyűrűket, jászlakat (istálló-berendezéshez) sertes- és itatóvályukat, vállal minden nemű beton- és műkőmunkát.

I-rendű portlandcement állandóan kapható

Épületvasalások és bútörvasalások

nagy választékban a legolcsóbb napi-áron beszerezhetők:

Deckert Ferencnél
Kaposvár,
Korona-utca 14. szám.
«Magyar festő» házában.**GÖZCSÉPLŐKÉSZLETEK „ASTRA” GÁZCSÉPLŐKÉSZLETEK**
és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges mezőgazdasági gépek és eszközök raktáron vannak, azonnal szállíthatók. — Előnyös fizetési feltételek!
A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, Vilmos császár-út 32. szám.**Az állat drága, vigyázzunk rája és használjunk állandóan nyers**
LYSOFORMOT
mely minden fertőzéstől, betegségtől megóv.
«Fertőtlenítés a gazdaságban» című nagyon tanulságos füzetünkét minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár r. t., ÚjpestBudapestre utazók figyelmébe!
Szent Margitsziget Gyógyfürdő
a főváros büszkesége, Európa legszebb folyami szigete, üdülők és utazók részére is a legkellemebb tartózkodási- és üdülőhely.
Gyógyfürdője, főleg rheumatikus bántalmakban szenvedők részére, páratlan a maga nemében. — Minden kényelemmel berendezett szállodái kellemes tartózkodást nyújtanak.
Előjegyzéseket elfogad a szálloda igazgatósága.
Telefon: 95-85. Sürgőnycim: Margotel.**Kupa pince**

Kaposvár város legkedveltebb borozója és étkezője.

Kitűnő konyha, elsőrendű borok, kiváló kaposvári sör.

Üzletvezető: Sonnenfeld Jenő.

Sok pénzt takarít meg,
ha a nyári bevásárlásait**Róth Rezső**

olcsó áruházában Kaposvárott, Széchenyi-tér 10., telefon 3-98, szerzi be.

Á r a i m:

Férfi soknik minden színben ... 8000
Női harisnya fehér, fekete, barna és drapp színekben... 10000
Jóminőségű zsebkendő drb ... 8-10-12000
Selyem kötött nyakkendő ... 15000
Selyemfényű 35 grammos kötőpamut ... 6500
minden színben ... 4500
Üveges családi cipőkrém ... 1200
Lurion cipőkrémviaszk ...
Férfiingek két gallérral, rövid és egész alsónadrágok olcsó árban.
Jóminőségű munkásingek és komisz alsónadrágok nagy választékban.
Ezenkívül csipke, szalag, himzés, illatszappan-gép- és kéziernák a legolcsóbb napi áron.
Cigarettapapír, Modiano-hüvely állandó raktár.
Eladás nagyban és kicsinyben.
SZABÓK FIGYELMÉBE!
1000 yardos madárvedjegyű alsósál darabja 10.000 korona.**FORD-TRACTOR**AUTORIZÁLT KÉPVESELŐJE: **HALTENBERGER VILMOS**
Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám.
Telefon: 66-15. Sürgőnycim: Fordson, Budapest.SZÁNT, HAJT, VONTAT PETROLEUMMAL
Legolcsóbb gazdasági erőgép
A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságokból.**Szuperfoszfátműtrágyát, kálitrágyasót,**
etetési célokra alkalmas **takarmánycsontlisztet**

(Präcipitat) a legutányosabb napi áron és kedvező feltételek mellett szállítunk.

Gazdák sziveskedjenek árajánlatot kérni!
Pátia Mészárosok és Hentesek Csontfeldolgozó és Műtrágyagyára R.-T.
Budapest, V., Vilmos császár-út 22. sz.
Telefon: 190-01. Telefon: 190-01.**ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT ÁLLÓ :: ::****LABORATORIUM****VÉDŐOLTÓANYAGOK TERMELÉSÉRE R.-T. BUDAPEST, IX. KER., LÓNYAY-UTCA 18b SZ.**

Interurban: József 20-14.

Sürgőnycim: VACCIN BUDAPEST.

Telefon: József 22-58.

Védőoltóanyagok lépfene, sertésorbánc, sercegő üszök, gümőkör stb. ellen.
Rapid szérumok lépfene, sertésorbánc, sercegő üszök, **sertéspestis**, sertésseptiemia, vérhas, fertőző tüdőlob, baromfikolera, mirigykór stb. ellen.Szérumos kombinált oltóanyagok fertőzött állatállományok és gyógyító oltóanyagok beteg állatok kezelésére.
Kívánatra **speciális tájoltóanyagok** készíttetnek.